

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

<p>A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 ft 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 60 > Egyes szám 4 kr.</p>	<p>A „Magyar Néplap” és „Mozsgazda” előfizetési ára: Egész évre 8 ft — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 30 ></p>	<p>Szerkesztik: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.</p>	<p>A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel: Egész évre 6 ft — kr. Fél évre 3 > — > Negyed évre 1 > 50 ></p>	<p>„Magyar Néplap” hetenkint háromszor s „Mozsgazda”-val: Egész évre 7 ft 20 kr. Fél évre 3 > 50 > Negyed évre 1 > 30 ></p>
---	--	---	---	--

Le a kalappal a nép előtt!

Irtá: Rakovszky István orsz. képviselő.

Emeljünk kalapot a nép előtt, mert ily látványt nem látott még a világ! Egy oldalról szalonkabátos zsebmetszők, rendelkezvén a karhatalommal, határtalan kiváltságokkal felruházott tisztet bitorlók, a népet az egyetlen alkotmányadta alkalomkor, a midőn az ország ügyeire befolyást gyakorolhat, ezen jogtól megfosztva, a népet leölve, személyes szabadságát elnyomva, — más oldalról azon agyongyötört, adókkal tülterhelt, különféle liberális találmányok által, mint például vicinális vasutak, Rába-szabályozás által kifosztott, vallásában vérig sértett szegény nép, mely látja, érzi, szenved mindazt, és az ily szemtelen himpellérek kihívásait még türi — egy lépést se hagyja el a törvényes utat, még ily törvény- és esküszegők ellen se enged jogos felháborodásának szabad folyást!

Valóban ily látványt a világ még nem látott! Esküvel fogadták a választási elnökök, hogy tisztükben pártatlanul el fognak járni, — de tisztelet, becsület azon ritka kivételeknek, kik azt hiven meg is tartották — ijesztő nagy azoknak a száma, kik ez esküt megszegték. A liberalizmus erkölcstelenítő befolyását sehol se ehetett látni oly kirívóan, sehol se lett a néppárti gyűléseken hangoztatott állítás, hogy a liberalizmus mindent megmételjez, fényesebben beigazolva, mint ezen igazi tatárjárás-számba menő választásoknál. Hogy ennyi becsületéről, tisztességéről megfélekedezett gyászvitéz létezzék az országban, — azt csak most látja megdöbbenve a világ!

De a minő szomorú, lehangoló ezen tudat, annál felbátorítóbb, új erőt adó az, hogy a mi népünk nagy részében jó, nemesen érző, és ezen, a liberalizmus által ellene elkövetett mérenylettel szemben, nyugodtságát, törvénytisztelét egy percre sem tagadta meg.

Igaz, hogy elsikkasztottak a liberálisok legalább 30 néppárti mandátumunkat, különösen a felvidéken, mert félnek a néptől és annak pártjától. *Csacván* nem is engedték jelölni a néppárti jelöltet, mert 2000 szavazó között csak 200 liberális akadt; *Nagy-Szombatban* nem eresztették a szavazáshoz; de mégis legalaposabban bántak el velük *Várnán*, ahol előzetesen elcsukták a plebánosok és káplánok egy részét, és a népet nem engedték a községbe se, ahol a választás történt, úgy, hogy közel 2000 választóból csakis 430 szavazhatott le. Mily gyalázatosságot kellett a szegény népnek Árvamegyében a *kubini* kerületben eltűrnie, az már csak az örmeny kegyetlenkedésekben találhatná a párját. Köpdösték! Kik? Azok, akiknek faji különlegességét képezi a köpdösés. Rugták, arculütötték, taszigálták a választókat és ezt annál biztosabban teheték a gyávák, mert ott volt számukra a csendőr és karhatalom.

És ez 36 órán át tartott!

Breznóbányán 5 halott, 37 súlyosan sebesült (a halottak között egy áldott állapotban lévő asszony és egy 15 éves gyermek) hirdeti a magyar liberális párt dicsőségét. És a nép? Oh az türi nyugodt méltósággal, mert él benne az, ami

Szíves bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folyamatos terjesztésére, mert magasabb eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!!

kiveszett ő belülről, a hit az egy igaz Istenben. Oly nyugodt méltóságban vonultak fel, hogy még a liberálisok is kénytelenek beismerni, hogy oly rendben, oly józanon, oly nyugodtan, fegyelmekkel még nem láttak választókat. A liberálisok részegen, kurjongatva, a miéink érezve azt, hogy jogukat akarják érvényesíteni. Ott vesztegettek, minálunk a meggyőződés ereje hatott.

Ha semmi egyéb nem szólana a néppárt mellett, az az eredmény, hogy a népet ennyire tudta vinni, hogy a népet, az ő nemes gondolkodás módjára hivatkozva, nemes szívére hatva annyira tudta lelkesíteni, — már az maga is nagy érdemszámba megy ezen elzúllott korban. És mi, kik oly szerencsések voltunk a pusztító tatárjárással szemben mégis győztesen kikerülni a harcból, mi is lelkesedést meritünk e szomorú időkben a nép eme nemes magatartásából és minden erőnkkel megfeszítve, érdekeit védeni fogjuk.

De mert a tatárok között talán nem fogunk kezdetben célt érni, nemcsak az országházban fogunk tehát erélyes munkát kifejtteni, hanem folytatni fogjuk a népgyűléseinket, sűrűn érintkezni fogunk a néppel, és a mi fő: a liberálisok ellen a társadalmi uton is sikra fogunk kelni. Mi meg fogjuk értetni azokkal, kik ily csunya fogással kiforgatták a népet választói jogából, hogy ezt büntetlenül nem nézzük el. Ki parancsolja nekünk, hogy milyen ügyvédhez, kereskedőhöz, orvoshoz, gyógyszerészhez, korcsmárosokhoz menjünk, hogy olyanokhoz vigyük filléreinket, kik ily alávaló fegyverekkel harcoló ellenségeinkkel kezdet fognak és minket leigáznak? Rózsahegyen a nép kimondta, hogy nem megy egy bizonyos gyógyszerészhez, mert a gyógyszerész kihívólag viselkedett a néppárt ellen; az apja, mint választási elnök, nagyon sok néppárti választót visszavetett. És meg is tartja szavát. Azóta a gyógyszerész kong az ürességtől. Éppen úgy cselekedett a zsidó kereskedőkkel is. Önnönmaga kimondta ellenük a bojkott-ot (azt jelenti e szó, hogy az illető boltba senki se megy venni,) úgy, hogy ezek vakarják is most a fejüket. De így kell bánni velük! Hadd tudják meg azok, a kik jó népünk zsirján hiznak: mit tesz az, a néppel szembeállni. Mi társadalmi téren csatarendbe fogjuk szólítani a népet, fiatalokat, öregeket, férfiakat, asszonyokat, szóval az egész jó népet, mert valamennyien együtt lelkesedtünk, együtt szenvedtünk a tatárjárás alatt. Hogy kell ezt legcélszerűbben tenni, — egy másik cikkemben fogom közölni. A liberálisok kihívtak bennünket. Ám legyen akarójuk szerint! Ők nem ismertek törvényt, jogot, tisztességet a politika terén — mi nem ismerünk kiméretet velük szemben se a politikában, se a társadalmi életben mindaddig,

míg meg nem törjük garázdálkodásaikat. Ők megvetették, megsanyargatták a népet: mi, és velünk az egész művelt világ, kalapot emel ezen nép előtt, mely politikai érettségének és törvénytiszteletének ily magasztos példáját adta a lefolyt nehéz napok alatt.

A jövő a miénk. Éljen a nép! Éljen a néppárt!

POLITIKAI HIREK

Liberális bosszu. A kormány — a választások után sorba szedi azokat, kik ellene mertek szavazni. A néppel a főszolgabírók és jegyzők éreztetik bosszujukat, melyeknek kitalálásában roppant nagy leleményességet tanusítanak. A nagyobbakkal pedig maga a liberális kormány bánik el. Ime egy pár eset: Mint a „Magyarország“ című ujság írja, Jászberény városában gróf Apponyi Albert megválasztása óta a kormánypárt, élén az elkéseredett főispánnal, valóságos harcot indít az ellenzék emberei ellen, de e mellett nem feledkezik meg a saját párthiveinek a bőkezű jutalmazásáról sem. Élénk tanubizonyságot tehet e mellett Jászberény városának szombat, rendkívüli izgalom közepette megtartott közgyűlése, amelyen *Koncsek István polgármester, Uzelmann Gerő árvaszéki ülnök, Tarnay Sándor közgyám, Mizsei András rendőrbiztos, Dorfner Antal városi képviselő és árvaszéki helyettes ülnök,* illetve helyettes elnök és *Vallus János városi tanácsnok, tiszteletbeli árvaszéki ülnök* ugyanis állásukról lemondottak. Jobban mondva állásukról lemondatták őket. Ezek az urak ugyanis mind nemzeti pártiak voltak és Apponyi Albert grófra szavaztak. Ellenben például *Elefánthy Sándorról,* a kormánypárt főkorteséről sem feledkeztek meg. Mert 20 ezer forintos elsőbbségi engedély iránti kérvényét a törvényhatóság kedvezőleg intézte el. E helyen említjük meg a kormánypárti Jászberény és Vidéke című ujságnak azt a híreit, hogy *Erdély Sándor igazságügyminiszter Jászberényben új, második királyi közjegyzőséget rendszeresít. Szükség erre azért van, mert az eddigi közjegyző, Bathó János gróf Apponyi Albertre és nem Erdély miniszterre bátorkodott szavazni.*

A képviselőház ma, november hó 25-én délelőtt 10 órakor tartja első ülését. Az ülésen föl fogják olvasni az új országgyűlés összehívásáról szóló királyi kéziratot. Együttal a miniszterelnök amaz átirata is föl-olvasásra kerül, melyben tudatja a házzal, hogy ő felsége november 26-án mondja el trónbeszédét a királyi várakban.

A főrendiház ugyancsak ma, déli 12 órakor tartja első ülését.

A kvóta és a néppárt. Néhány liberális ujság világgá kürtölte, hogy az országgyűlési néppárt első képviselői értekezletén — a kvóta kérdése fölött — egymással ellenkezésbe jöttek. Hát ez éppen olyan hazugság, mint a többi, melyekkel a zsidólapok traktálják olvasóikat. A néppárt első értekezletén szóba se jött a kvóta kérdése. Pártunk képviselői ugyanis mindaddig, míg a határozott

adatokat nem ismerik, nem nyilatkozhatnak, s nem is nyilatkoznak. Ebből pedig az következik, hogy semmiféle differenciák sem fordultak elő az értekezleten.

Horvát képviselők. Horvát-Szlavonország országgyűlési elnöksége együttesen fogja átküldeni képviselőházunkhoz ama negyven képviselőnek mandátumát, kik Horvát-Szlavonországot a közös magyar országgyűlésen képviselni fogják. Ezeket a horvát nyelven kiállított mandátumokat megvizsgálásra szintén ki fogják osztani a képviselőház kilenc osztálya között. A megbízólevelekhez hozzá lesz mellékelve minden osztály számára a teljesen azonos szöveg magyar fordításának egy-egy példánya is.

A hadsereg állami anyakönyvvezetése. A hadügyminiszter, egyetértéssel a magyar belügyminiszterrel, elhatározta, hogy mindazon anyakönyvi eseteknél (házasság, születés, halál), melyek a hadseregnek Magyarországon kívül tartózkodó, de magyarországi illetőségű tagjainál előfordulnak, s amelyeket a katonai anyakönyvekbe az azok vezetésére hivatott lelkészek bevezettek, mindenkor két anyakönyvi kivonat állíttassék ki; ha pedig az illető anyakönyvi esetek előzetesen polgári anyakönyvbe vezetettek be, akkor a beérkező anyakönyvi kivonatról a csapat másolatot vegyen s azt a hadbíróóság által hitelesíttesse. Az egyik anyakönyvi kivonat a halálozás, vagy születési esetnek az állományi okmányokban való keresztülvezetésére szolgál. Ellenben a hitelesített kivonat a kerületi parancsnokságnak küldetik be, mely azokat, az állami anyakönyvvezetőknek leendő megküldés végett hetenként összegyűjtve, a magyar belügyminiszterhez juttatja.

A képviselőház éjjeli ülései. A miniszterelnök, ugy látszik, már előre tudja, hogy nagy küzdelemnek néz elé, ugy a saját pártja, mint az ellenzék részéről. Éppen ez okból a kormány körében már arról beszélnek, hogy az országgyűlés párhuzamos üléseket tartson, azaz éjjel is tanácskozzék. A miniszterelnök ugyanis az ujoncjutalékról, a kvótáról s még néhány más egyébről szóló törvényjavaslatot szeretne letárgyalatni. Ha nem nyer az ellenzékétől elég biztosítékot arra nézve, — a mire kevés kilátása van — hogy ezek a javaslatok simán és minden nagyobb vita nélkül fognak letárgyalatni, akkor indítványoztatni fogja a párhuzamos üléseket. Ez esetben a képviselőház, minden valószínűség szerint, délelőtt 11 órától délután 3 óráig, és éjjeli 10 órától éjjelután egy, esetleg két óráig tanácskozik, ugy, mint Bécsben tavaly a Windischgrätz-kormány végnapjaiban. A miniszterelnök ezzel el fogja érni azt is, hogy az ő hiveinek arcpírulását a villamos világítás sokkal jobban fogja megmutatni. Nem fél Bánffy báró, hogy az éj néma csendjében, a kísértetek órájában, az országgyűlésben majd megjelennek az általa leszavaztatott halottak is, hogy ők is megkérjék voksuk árát?

„Országos negyvennyolcas szövetség. A függetlenségi 48-as párt Ugron-csoportja új címet vett föl. Mult szombaton tartott értekezletén ugyanis a párt „országos negyvennyolcas szövetségé” alakult, melynek tagjai polgári jogaikat és társadalmi befolyásukat arra fogják fölhasználni, hogy Magyarország állami függetlenségének hivei többségre jussanak. Az értekezlet még azt is kimondta, hogy tagjai csak is honi iparcikkeket fognak vásárolni. Ugyanakkor felajánlottak a párt vezérének, a parlamentből kimaradt Ugron Gábornak egy kerületet.

Ugron azonban mandátumot most nem fog vállalni. A szövetség 18 paragrafusból álló alapszabályai-ban sok olyan pont van, amely megszívlelhető. Sarka-

latos pontja az, hogy a szövetség bel- és külső tagjait az összetartás által fölfegyverezzék a hivatalos hatalommal szemben.

Apponyi mandátuma.

Ismeretes olvasóink előtt az a küzdelem, melyet a tatárpart folytatott Jászberényben azért, hogy Apponyit a parlamentből kiszoríthassa. Hogy ez nem sikerült neki, egyedül a derék néppárti választóknak lehet köszönni, akik, mivel jelöltjük nem volt, Apponyi zászlói alatt küzdöttek a tatárok ellen, akiket maga az egyik tatárkán vezérelt. Azt is tudja mindenki, mennyi mocskot akártak azóta szórni piszkos kezek arra a mandátumra, meg lévén róla győződve, hogy ha csak egy csepp mocskok freccsenik is rá, Apponyi nem fogja azt kezébe venni. Szerencsére mindkét esetben megszégyenültek, mert a jászok alaposan elbántak a tatárokkal.

A néppárt ezuttal nem állított jelöltet Apponyi ellen, mert tudta, hogy a nemzeti párt vezére másutt nem lépett föl s nem akarta, hogy esetleg mandátum nélkül maradjon az, aki bár nem áll teljesen egy alapon mivelünk, de tehetségére és jellemére nézve annyira kimagaslik a sok apróbb-nagyobb politikai vállalkozó fölött, hogy mi nála nélkül üresnek találnók a képviselőházat. Pedig, hogy mily erős a néppárt Jászberényben és mennyivel szárnyalja túl a nemzeti pártot, azt talán senki se tudja jobban, mint maga Apponyi.

Azért, ha bármi ok miatt megválnék valamikor Apponyi Jászberénytől, azt a tatárok nem fogják bevenni soha, mert becsülettel meg fogják ellenük védelmezni azok a néppártiak, akik ez esetben biztosították Apponyinak a mandátumot.

E mandátumot nemcsak Apponyi, nemcsak a nemzeti párt, hanem az összes ellenzék is drága kincsnek tarthatja, mert a tatárok színejaván nyert győzelem záloga. Értjük tehát, hogy a győztes csapat valóságos győzedelmi ünnepet tartott abból az alkalomból, mikor e mandátumot vasárnap Apponyinak átnyújtotta.

A küldöttségben majdnem kétszáz jászberényi polgár vett részt. Mindnyájan harmadosztályu vasuti kocsikban érkeztek gunyolásául annak a küldöttségnek, mely elsőosztályu kocsikon járt a miniszterrel s így vasutazott be a legszegyenteljesebb bukásba s akikre méltán rájuk illik az a közmondás: „Szekéren ment, gyalog jött.”

Apponyi a pártkörben fogadta a küldöttséget, melynek tagjaihoz, a mandátum átvétele után, hosszabb beszédet intézett.

E beszédben két olyan részlet foglaltatott, mely méltó a figyelmünkre. Egyikben — természetesen burkolva — vádolja Apponyi a kormányt, hogy Magyarországot elzsidósítja. A másikban sejteti, hogy ő — ha ugy fordul — attól se vonakodik, hogy a 67-es alapot kirugja maga alól és a függetlenség eszméjének ügyét szolgálja.

Nagy hibája Apponyinak, hogy soha se beszél teljes határozottsággal. Ezért nem képes érvényesülni még rendkívüli tehetsége dacára se.

Mert ha megvan arról győződve Apponyi, hogy az uralkodó párt elzsidósítja az államot: miért nem meri ezt kimondani határozottan, olyan magyar szóval, amint minden honpolgár megérthessen? Legyen róla meggyőződve, hogy ha ezt nyíltan kimondja: pártja is megszorodik, meg ellenségei se marhatják őt alárc

alatt, alattomban. Ha megvan arról győződve, hogy Bécs örökre bérbe adta ennek a most uralkodó pártnak az országot és tőle a hatalmat semmiképpen se lehet elvenni: mondja ki ezt is nyíltan és biztosítjuk róla, hogy tábora megtizszeződik.

De határozza el magát végképp, állapotjék meg és engedje, hogy őt megismerhessék úgy, amint van.

Ne fusson annyi év óta olyan szekér után, mely őt föl nem veszi, mert túl van terhelve korrupcióval és ebből a teréből az ő kedvéért nem fog ledobni soha egy villára valót se. Igaz, hogy aki állhatatosan zörget, annak — Krisztus Urunk mondása szerint — végre is megnyitják; de csak a mennyország ám, nem pedig a Lloyd-épület.

A magyar ember jelleme nyílt, őszinte. Ami annak a szívében van, azt bátran meg is vallja. Ezt a jellemet tehát megrontani nem szabad azáltal, hogy példát mutatunk neki a határozatlanságban. Mert fényes egyéni tehetségünkkel elkápráztathatunk némelyeket, de a káprázat hosszan nem tarthat s embereink, ha magyar emberek, ismét visszatérnek arra az ösvényre, melyről őket a káprázat leszédítette.

Ha Apponyi vasárnapi beszédjéből következtetést akarnánk levonni — bár nem merünk rá vállalkozni, mert őt megismerni nem lehet embernek, sőt még magamagának se, — azt kellene mondanunk, hogy olyan pontra ért, melyen az út kétfelé válik előtte és el van rá tökéelve, hogy valamelyik uton tovább fog haladni, csak még és még egy kicsit habozik, gondolkodik, tanácskozik magával és elmélkedik. Maga megmondotta, hogy a két irány célpontját tisztán látja. Egyik ugyanis az országnak az elzsidósodástól való megmentése, a másik a függetlenítése.

Higye el Apponyi: bármelyik utat fogja választani: becsülettel fog megfelelni annak a bizalomnak, amit a jászberényiek beléjehelyeztek s aminek reményében a mandátumot neki átnyújtották.

De szinte látjuk, hogy Apponyi ismét vissza fog fordulni, hogy újra és újra megtegye hiába ugyanazon utat.

A kisiparosok helyzete.

— Képesítés. Iparengedély. Szövetkezeti ügy. Uri népség. Hitelügy. —

A kisiparosok helyzete talán a kigazda-osztályénál is rosszabb. Aki ismeri a kisiparosok helyzetét, az nem azt fogja mondani, hogy válságos helyzetben vannak, hanem hogy tengődnek. Ezután még csak az éhenhalás van hátra. A kigazda mezőgazdasággal foglalkozván, van gabonája, van tehene, a mindennapi kenyérgondja nem fenyegeti oly közről, hogy azon kellene gondolkoznia, mit eszünk holnap. Igaz, hogy a gabona javarészt azonnal aratás után elviszi az adóprés, az uzsorás, nem csekély tehát azon kigazdák száma, kiknek a tavasszal már egy szem búzájuk sincs a padláson. De sajnos, van olyan is, aki mikor ősszel elvetette a földjét, télen s tavaszon át egész aratás utánig az uzsorás boltjából kénytelen megélni. Még szánandóbb a kisiparos helyzete. Ő csak készpénzből élhet, ezt azonban csak kezemunkája után szerezheti meg. Tőkéje nem lévén, már a nyers anyagot is hitelbe veszi, mikor aztán a hitelbe vásárolt anyagból készült árut haza szállítja, nem kapja meg érte a pénzt. A vevő egyszerűen adós marad. Ez ma már az általános szokás. A kenyérgondja, a minden-

napi megélhetés kérdése súlyosan nehezedik a kisiparosra, mert ha a ma szállított készáruért adósak maradnak neki, nincs holnap miből kenyeret venni. Ezen a kétségbeejtő állapotban okvetlenül segíteni kell, ha egy egész társadalmi osztályt pusztulni engedni nem akarunk. A szabadelvű kormánytól a kisiparos segítséget nem várhat, mert az ellensége neki, mely a nagyipar kedvéért pusztulni engedi a kisiparost. A kisiparosnak az önségély, az öntevékenység terére kell lépni s saját erőiből helyzetén a lehetőségig javítani.

Sok felől, különösen liberális részről azt a panaszt halljuk, hogy a kisiparosság munkája jóság tekintetében nem tud versenyezni a 60 és 70-es évek kisipara termékeivel, a kisiparosok tehát magukra vessenek, hogy a portékájuk a közönségnek nem kell, és ezt a képesítés hiányának akarják betudni. Hát ez egyszerűen nem áll, s a mi mulasztás a képesítés terén történt, azt is csak a liberális kormányoknak köszönhetjük, a mely a kisiparossal sohasem törődött. A kisiparos ma épp oly jó munkát tud készíteni, mint azelőtt, munkája bátran állja ki a versenyt a kézműiparnak gyárilag készített termékeivel. Hogy mégis gyengébbek a kisipar készítményei, ez nem a képesítés hiányából származik, hanem abból a körülményből, hogy a kormány által segélyezett nagyipar kiszorítva a kisipart minden térről, ez oly módon igyekszik védekezni, hogy gyengébb minőségű árut készít, mert drágábbat a fogyasztó közönség venni nem akar, de a szabadelvűség jóvoltából nem is tud. Az erősen kifejlődött verseny korszakában a kisiparosság saját érdekében cselekszik, ha minél gyakorlatibb kiképzést nyerni igyekszik. Hogy ez miben áll, nagyon jól tudják azok, kik a régi céhrendszer szabályzatai szerint nyertek kiképzetetést s lettek iparos mesterekké.

A kisiparos nehéz helyzetét csak súlyosbítják azon önállóan dolgozó, de iparengedélyt sehohsem nyert, különösen faluhelyeken található kisiparosok. Igaz, hogy az iparengedély megváltásának sokszor a szegénység áll utjában, annyija sincs a szegény kisiparosnak, hogy a törvény értelmében iparengedélyt válthatna. Ha de-
lék iparos, segíteni kell rajta, ha kontár, semmi áron sem kell megtérni a faluban, hanem feljelenteni az iparhatóságnak. Mert rendesen azok nem mernek iparengedélyért folyamodni, kik hiányos kiképzetetés miatt azt talán meg sem nyerhetnék. Az ilyen kontár iparostesterek pedig csak hozzájárulnak ahhoz, hogy a kisipart még jobban lenézzék. Iparengedélyt tehát csak azok kapjanak, kik alapos kiképzetesüket hitelesen tudják bizonyítani.

Növeli a kisiparos-osztály helyzetének nehézségeit, hogy érdekképviselete nincs szervezve. Az iparkamarák csak a nagyipar érdekeivel törődnek, a kisiparos magára van hagyatva. A szövetkezeti ügy jótékony hatását legkevésbé érzi meg a kisiparos, mivel a különféle szövetkezetek, körök aránylag a legkevésbé kisiparost számlálják tagjaik közé. Az erők így szétforgácsolódnak, a kisiparos magára van hagyatva s akaratának érvényt nem tud szerezni. A szövetkezeti ügy szervezésével bő alkalom nyílik a kisiparosnak az öntevékenységre s csak erre az utra térve védheti meg anyagi s társadalmi érdekeit a liberális kormányok akadékoskodásával szemben.

Említést kell tennünk egy oly körülményről, mi szintén hozzájárul a kisiparos-osztály anyagi helyzetének súlyosbításához. A kisiparos, különösen a városi lakos, szereti fiát urrá kiképeztetni. Erre az a körülmény készíti, hogy mások is úgy tesznek s hogy a mesterember úgy gondolkodik, hogy az iparosságból úgy

sem tud gyermekének tisztességes megélhetést biztosítani. Ez korunknak betegsége, mely két irányban nyilvánul. Először urrá neveltetni gyermekeinket, tanuljanak, járjanak latin iskolába, szóval ur legyen belőle; másodszer a kisipart kezdik megvetni, mintha az szegény volna, hogy valaki mesterember. Az emberek dolog nélkül akarnak meggazdagodni. Bizony oktanul cselekszik az a kisiparos, aki anyagi helyzetét felülmúló kiadásokba bocsájtja, csak hogy fiát urrá neveltethesse; magát tönkre teszi, fiából pedig nem csinál boldog embert, mert ezek rendszerint csak szaporítják azt az uri népséget, mely terhére van családjának s a társadalomnak.

A kisiparosok sokat vitatott hitelügye is közelebb jutott a megoldáshoz. A kormány legalább azt gondolja, hogy közelebb viszi a megoldáshoz a kisipari hitelügyet, mikor kijelenti, hogy a kisiparosok hitelügyét nem fogja alárendelni a gazdák hitelének. Örvendeztetek tehát kisiparosok, a gazdák nem fognak erőszakot gyakorolhatni rajtuk, feltételeket sem fognak diktálhatni nekik, hogy a kisgazdák hitelében mily módzatok mellett részesülhettek. De annyi bizonyos, hogy a kisipari hitelügyből egyelőre nem lesz semmi. Az idők válsága összehozta a kisiparost a mezőgazdával, ez a szövetség azonban nem kellemes a liberális kormányra, mert érzi bűnös voltát s azt a veszélyt, mely e szövetség útján fenyegeti. Csak annál inkább buzdítson ez bennünket az összetartásra.

K. Ö.

Községi-képviselő választások.

Figyelemre méltó sorokat küldött be hozzánk egyik csantavéri előfizetőnk. A levél az ottani községi képviselő választás eredményét közli, mely szerint a képviselők tulnyomó része a *néppárt hiveiből* lett megválasztva.

Hát ez igen jól, igen helyesen van így.

Mert ha visszatekintünk egy kicsit a lefolyt országgyűlési képviselő választásokra, ha kutatjuk, kik voltak ellenségeink, akkor ama határozott meggyőződésre jutunk, hogy ellenségeink zömét a *közgazgatási hivatalnok-sereg* képezte.

Ez pedig igazán csudálatos jelenség.

Nem az állami hivatalnokok, kik a kormány gépezetéhez rabszolgaként vannak csatolva, nem azok a tisztviselők voltak igazi ellenségeink, kiknek ellenséges maguktartása fölött egy cseppet se csudálkoztunk volna. Mert hiszen nekik úgy kell táncolni, amint az állam — a kenyeret adjuk — muzsikál.

Amde, mit tapasztaltunk? Azt, hogy az állami tisztviselők egy része nyíltan szavazott le az ellenzék jelöltjére; s ha mégis a kormányra adta voksát: akkor már a legnagyobb kényszert alkalmazták irányában.

Mig azok a hivatalnokok, kiket a nép *ön maga* választott érdekei megóvására; azok a tisztviselők, kikhez a kormány közvetlenül nem férhet, kik nem az állam által nevezettek ki, hanem a *nép* bizalma választotta meg őket — ez a hivatalnok-sereg tolt a legnagyobb erőfeszítéssel a kormány szekerét.

Hogy mi okból tette ezt? annak kutatásába nem bocsátkozunk. Hanem ez a dolog meg fogja tanítani a népet valamire. Megtanítja arra, hogy a kormány mérges fogait a legalsóbb rendű közigazgatási hivatalno-

koknál kell kitördelni, azoknál akiket ő választ meg, a *kiknek ő ad kenyeret*.

Ezeknek a méregfogaknak a kitördelésére pedig most kínálkozik a legjobb alkalom. Mert most fognak megejtetni a tisztújítások, midőn ismét a népre lesz bizva, kiket fogadjon el községként vezéreknek.

Most kell a népnek újból sorakozni, hogy a csantavéri községi képviselőválasztáshoz hasonlóan: *saját kebeléből válaszson községi képviselőket egytől-egyig*.

Ne nézzék újra ölbe tett kezekkel, a liberális had cselszövéseit, hanem teljes erejével hasson oda a nép, hogy a cselszövéseket megsemmisítvén, magukat a cselszövéket a legméltóbb megvetéssel illesse.

Ne nézze újra tétlenül a liberálisok gazságait: hanem álljon elébe azoknak, most, a községi képviselőtestület megalakításakor.

Ne nézzük behunyt szemekkel, hogyan szorul hátterbe a tisztességes ember, s mint arat újból győzelmet a liberális had.

A polgármestertől az utolsó irnokig, a községbírótól a — csőszig kérlelhetetlenül dobja ki kebeléből a nép azokat, kik a kormányt kézzel-lábbal támogatták.

Ha saját kebeléből, a *néppártból* választja meg az új községi képviselőket, akkor bekövetkezik az az idő, hogy a magyar nép végre, valahára ur leszen a maga hazájában.

Mert most nem az. Most kezei bilincsekbe vannak verve. Most rabszolga, vagy — a mi még annál is rosszabb — a kormány igavonó barma.

Hát miért nem tör össze ezeket a rabbilincseket a nép? Hát miért hagyja nyakát járomba fogni? Hát muszáj neki rabigát hordani?

Nem! De mindaddig bilincsekbe lesznek verve kezei, mindaddig a kormány szolgája leszen, mig nem hallgat azoknak a szavára, kik folytonosan az ő érdekében fáradsz, kik lankadatlanul az ő igazait védik.

Most is alkalom kínálkozik a népnek, hogy részben megmeneküljön vérszopóitól. Mert ha övéiből, a néppárt magasztos elveit vallókból, választja a községi képviselőket: akkor ügyünkön hatalmas lökést tesz.

Ha a községi képviselőtestület és a városi tisztikar érdemes, becsületes, a zsarnoki uralommal szembe szállni merő férfiakból áll, akkor nem tapasztaljuk azt, amit eddig: hogy a városi tisztviselők és községi képviselők liberális eszközökké aljasodnának le.

Ha a községek csak egy kicsit jobbak a diákné vásznánál: akkor tisztességes keresztény férfukat választanak, s nem olyanokat, akik sohse fogják az ő érdekeiket szem előtt tartani, akik előtt nincs semmi szent, csak egy: a *pénz*.

Tisztességes, becsületes, a néppel együtt érző községi képviselőket kell választanunk, mert csak is így tudunk boldogulni, csak is ezzel az erővel fogunk a zsarnoki uralom ellen győzni.

Válasszunk tehát a néppárt lelkes táborából községi képviselőket; akkor elérjük azt, amit már fenntebb hangoztattunk, elérjük, hogy urak leszünk a magunk hazájában.

T A R C A

Szűz szent Katalin.

(November 25.)

*Készen áll már a vérpad,
Hol fejét levágják.
A hóhérok a császár
Parancsszavát várják,
Hogy leüssék szép fejét,
Vére hulljon szerteszét
S lássa a pogányság.*

*Égi-légi tünde lány
Karóhoz van kötve,
Harmattestén ott van a
Kinpadoznak szögje.
Ostorozzák, oh, de nincs
Se ostor, se rabbilincs,
Mi lelkét megtörje.*

*Maximin, a kegyetlen,
Dölyfös hangon így szól:
— Egy szavaddal menekülsz
A te kinjaidtól.
Ha megtagadod hited'
Istened' ha nem hiszed...
Ez a parancs im' hol.*

*Égi-légi tünde lány
Fölsóhajt az égre.
Két szeme az örömtől
Mint ha most is égne.
S hangzik ajkán lány ima:
Oh, segíts meg Mária,
Segíts meg te végre.*

*S hangzik a légben
Angyali kartól
Hangzik a dal:
„Ott, az egekben
Várakozik rád
Nagy diadal.
Fenn, az egekben
Isteni szem lát,
S Mária lát,*

*Mária csókja
És ölelése
Vár tereád.
Mert ki fiédért
Szenved a földön,
Égbe bejut.
Hogy te is eljuss
Szűzi leányka:
Vérpad az ut...“*

— *Megmenekülsz, légy szivem
Szépséges bálványa!
Maximin, a vad császár,
Másodszor kiáltja.
S a szűz így szól csendesen:
Van már nékem jegyesem
Az ég s föld királya.*

— *Rajta pribék! Üssed őt!
A pogányok lássák,
Alabastrom hót-stét
S vére elhullását.
(A sirját is előre,
Lábainál előtte
Egyre, folyton ássák.)*

*Ámde vére nem folyik,
Bárhogy üssék, verjék,
A császár parancsára
Kerék közé tették.
De a kerék eltörött,
A nagy Isten, az örök —
Épen hagyta testét.*

*Harmadszor is megszólal
A kegyetlen császár:
— Nézz hát oda, a hóhér
Pallosával vár már.
Más segítség nincs neked:
Megtagadni hitedet,
Jobb ez a halálnál.*

*S Katalin, a szűzi lány
Kezét felemelve,
Így kiáltott: Esküszöm
Én a szent keresztre,
Jézust meg nem tagadom,
Halljak meg a vérpadon
Akár most egyszerre.*

*S ime, villan a pallos,
Lesujt szép fejére . .
A fő ott a porba' már,
Ámde nem hull vére.
Tej folyik a vér helyett,
Beborítva a helyet,
S a császárig ére.*

*Ekkor az égben
Angyali kartól
Hangzik a dal:
„Ott, az egekben
Várakozik rád
Nagy diadal.“
S szent Katalinnak
Angyali testét
Angyali kar
Sinai hegyre
Vitte repülve
Szárnyaival.
S angyali karban
Zendül az ének:
„Édes a kin
Megmutatád ezt
Szűzi leányka:
Szent Katalin!“*

Vathy István.

A jegyesek.

— Amerikai história. —

— Atyám! egy ócska kötelet nekem, egy rozsdás szöget és áldását hozzá, mert azon vagyok, hogy fölakaszam magamat.

E szavakkal nyitott be *Hirám* az atyai házba.

Az öreg éppen fát vágott, de egy pillanatra abban hagyta munkáját és hidegvérrel kérdé:

— Mi történt, *Hirám*? Azt kérdem: Mi történt?

— Jenkins *Mábel* . . .

— Nos?

— Jenkins *Mábel* más valakit szerzett magának.

— Ennyi az egész? Tégy te is úgy: szerezz magadnak te is másikat.

— De nem ennyi az egész! Láttam kettőjüket a kerti sövény előtt sétálni és . . . és mit tagadjam, föl-vontam revolverem kakasát.

— Lőttél? — kérdé nyugodtan az öreg és egy csöpp bagót rakott a szája mélyébe.

— Igen; — felelt a fiu.

— Halott?

— Mint valami lerágott marhacsont.

— Oh, te jó lövő vagy, *Hirám*. Oly igaz, mint-hogy élek. De meséld csak el nekem az esetnek egész lefolyását, mielőtt fölakasztanád magad.

— Szivesen. Valaki megmondta nekem, hogy *Mábel* egy bostoni idegennel jár-ke, a ki egy zsák dollárral érkezett ide városunkba. Nem hittem a szóbeszédnek, de azért lesbe állottam. És csakugyan atyám, alig vártam annyi ideig, mint a mennyi alatt egy fél pint pálinkát lecsusztathatunk torkunkon, előttunt *Mábel* és az idegen. Oly igaz, hogy három coll vagyok magasságban. Már régóta nem kérdezősködöm *Mábel* után, de most fölforrt epém. Gyorsabban még a nevét se tudja ön kiejteni, a mily gyorsan kivettem zsebemből a revolvert, lőttem — s az idegen, szíven találva, a a földre rogyott. Ennyi az egész. Most adjon egy kötelet, atyám, mert ön nem kívánhatja tőlem, hogy addig várakozzam, míg a bíróság teszi azt nyakamra.

— Semmiesetre *Hirám*; megkapod a kötelet. Ugy sincs más egyéb számodra hátra!

Az öreg most föltárt egy ajtót, azon belökte két-ségbeesett fiát egy sötét, kicsiny szobába, melyet éléskamrának használtak föl, majd ráfordította a kulcsot s egy óriási vas tolózárral végleg becsukta az ifju bűnöst.

Az arcizmok legcsekélyebb mozgása nélkül, az öreg újból bagót rakott a fogára és folytatta a favágást, miközben *Hirám* lábával s öklével dobolt az ajtón, különféleképp fölszólítván atyját, hogy eressze ki őt, vagy legalább nyujtson be neki egy ócska kötelet s egy rozsdás szöget.

*

Félóra mulva mély csönd honolt a házban s annak tájékán. Akaratlan buvóhelyén *Hirám* elaludt s az öreg, egy rövidszáru fapipát szopogatva, elgondolkozva üldögélt egy sarokban.

Az ajtón kopogás hallatszott s egy fiatal, erélyes tekintetű férfiú lépett be hivatalos ruhában, ki minden formaszerepességet mellőzve, az öreg ember felé tartott s előtte megállt.

— *Jonathán Smith* ön, a gyarmatos?

— Az vagyok uram s ha nem csalódom, ön pedig az uj békebiró. A mult héten már messziről fölismertem, midőn a mi tájékunkon járt. Igaz-e?

— Ön nem téved *Smith* ur. Békebiró vagyok, de hogy a dologra térjek, hol az ön fia, *Hirám*?

Az atya e kérdésnél lopva pillantást vetett a kamra irányában. Annak ajtaját egy rakás fa elfödte.

— Későn érkezett, biró ur, — mondá nyugodtan mosolyogva. Hat óra előtt New-York felé indult és miután leggyorsabb lábú lovam van alatta, nem lehet őt többé utólélni. Atyja vagyok uram, beláthatja tehát, hogy segitenem kellett őt a megszökésben. Természetesen nagyon sajnálom, hogy fölháborodásában embert l, de az az illető vetélytársa vala és így . . .

— Ölt? veté közbe a békebíró fejszónálva. Ön azt mondja, hogy fia egy embert élettelené tett?

— Élettelenebb az, mint valami lerágott marhacsont, — bölintott fejével büszkén az öreg.

A bíró ismétlen fejét csóválta.

— Ön, mondá, hatalmasan téved, vagy Jenkins Ábrahám hamisan adta elő a dolgot. Ez az ur azt jelentette nekem, hogy Mábel leánya ma délben Bostonból megérkezett fivérével a kerti sövény mellett sétára indult. —

— Micsoda? Fivére volt?

— Ugy mondták előttem. S ekkor az ön fia, azt hívén tán, hogy az ifju Mábel új vőlegénye, reálőtt. De nem őt érte a golyó, hanem Mábelt.

— Ah, tehát Mábel a halott?

— A legkevésbé se. A golyó csupán kezét horzsolta s a seb jelentéktelen, ámbar fájdalmakat okoz. Az öreg Jenkins szavai szerint, a leány hajlandó volna megfelelő fájdalomdíj s egyéb kárpótlás fejében elállani az üggyől, de hajlandó egyszersmind az ön fia által tett házassági ígéret alól őt fölmenteni, mert a házasságról ilyen előzmények után természetesen szó se lehet. Magamra vállaltam a dolog békés lebonyolítását.

Az öreg ujjaival átfésülte szürke haját s a padóra meresztette tekintetét. Gondolkozni látszott.

— Uram, mondá végre, nyuzzanak meg engem, ha nem ön a legtökéletesebb gavallér ebben az áldott országban. Ajánlatát és segédkezését örömmel elfogadom. Várjon vagy három percig, azonnal befogatok a kocsiba s együtt átmehetünk Jenkins Ábrahámhoz. Legyen tanuja, hogy vele az ügyet békében elintézem. És most — és most... különben megmondhatom önnek, bíró ur, hogy Hiram még házamban tartózkodik, jelenleg alszik és csak ma éjjel volt szándékomban őt valahova elküldeni. Nem New-Yorkba, hanem ellenkező irányba.

— Tudtam, Smith ur. Ön ugyanis azt mondotta, hogy Hiram hat óra előtt illant volna el, ugy-e.

— Igen.

— Nos, a lövöldözés öt órával ezelőtt történt meg. Mit szól hozzá, he?

A békebíró és Smith Jonathán rövid utazás mulva Jenkins Ábrahám gyarmattulajdonos házához értek s azt Anna felesége és Mábel leánya társaságában találták, kik közül az utóbbinak bal kezefeje vastag, vörös-kendőbe volt elburkolva.

Miután a békebíró helyet foglalt és Smith ur udvariasan köszöntötte a házbelieket, utóbbi így kezdé mondanivalóját: „Uram, nem vezet soha célra, ha valamely kellemetlen esetet körüljárunk, mint macska a forró kását. E rövid bevezetés után azt mondom tehát önnek, hogy eljöttem gyermekeink civakodását elintézni.“

— Helyes, — bólogatott Jenkins — maradjunk békében, szomszéd. Előre gondoltam a mi tárgyalásunkra

s ezért valamennyi, e házban található löszert a szekrénybe zártam. Itt a kulcsa; nem dagná zsebre?

— Jó kezekben van, — felelte Smith udvariasan s egy nyájas pillantást vetve Mábel felé, folytatá: Hiram egy idegen férfiúval látta együtt Mábelt s azt egy új vőlegénynek tartá Bostonból. Nem tudta, hogy az illető ur fivére s így aztán egy apró ólmot bocsátott feléje, mely — amint hallom — Mábelt érte volna.

— Így áll a dolog, — veté közbe Mábel atyja s egy marék bagóval megkínálta vendégét. Napnál világosabb, hogy a leány ártatlan.

— Ártatlan, — erősítette Smith ur. Ha a fiatalok szerelmeskednek, többnyire civakodás, féltékenység és lövöldözés is keletkezik. Mi is fiatalok voltunk egykor s nem felejtettük még el. Emlékszik-e még, midőn ön Dyer Billre lőtt?

— Hogyne, vén kópé, hogyne. Hát ön emlékszik-e, mikor Van Myernek az orrát kilötte arca közepéből, amiért három hónapig hűsölnie kellett?

— Hahaha! persze, hogy emlékszem Jenkins ur, persze. De menjünk tovább. Azt mondom, Hiram nem akar többé viszályban lenni a leánynyal.

— Mábel se Hirammal, — tette hozzá kiegészítéssel Jenkins ur. Igaz-e, lányom?

Mabel megtörölte könnyes szemeit, majd egy tekintetét vetve bekötözött baljára, fátyolozott hangon mormolá: Vége, — örökre vége.

Smith arevonásai felvidultak.

— Nagyon jó van, Mabel, — mondá hirtelen, — legjobb is. Mindig mondtam: nem egymásnak valók vagytok. A fiu csak lovak, pálinka és dohány után érdeklődik. Te meg a verseket, csillagot, felhőt és virágot szereted. Ő verekszik, káromkodik, kártyázik és lövöldöz. Te pedig énekelsz, költeményeket irsz és imádkozol. Az ördög villásreggelizzen fel engemet, ha nem vagy tulajdonosan jó hozzá.

— Nyuzzanak meg engem, ha nem igaz, a mit mondtam, — kiáltá örömmel Mabel atyja és barátságosan megrázta jobbját.

— És most, Mábel, miután te jobb vagy, sem hogy Hiramhoz illenél, neked egy tehenet, két sertést és egy kecskebakot ajándékozok.

— Ah! igazán? — örvendezett Mábel csillogó szemekkel, de Jenkins ur csöndet parancsolt és bizonyos méltósággal kérdé: Leányom megsértett érzelmeire való tekintettel ad-e ajándékot, vagy a meglőtt kézfejét?

— Részben azért, részben ezért, — főleg azonban, mert ő oly jó leány.

— Helyes, — mondá tehát Mábel szemérmesen, Hiramot nem fogom bepanaszolni.

— A lövésért se? tudakolta az elővigyázatos Smith.

— Azért se.

— A megsértett érzelmek miatt se?

— Azért se; minden rendben van.

— Tehát barátaim, a dolog rendbe hozatott, a

mit a tiszteletreméltó békebíró is tanusít. A legegyszerűsebb uton haladunk. Akasszanak föl, ha az Egyesült Államok elnöke nem úgy cselekednék, mint Jenkins, ha tudniillik leánya volna, a kit vőlegénye revolverlövessel tisztel meg. Ő is kezét nyujtaná a lövöldöző atyjának és jóakaratot tanusítana iránta. Most tehát Isten veletek barátaim, én megyek, hogy a nektek ígért jószágot elküldhessem. Bátran fogadhattok drága életetekre, hogy legkésőbb egy óra múlva itt lesznek azok ajtótok előtt.

E bucsuzás után kezét fogott a két férfi és Smith ur átlépte a küszöböt.

A békebíró is fölemelkedett helyéről és ugyszintén ő is bucsut akart venni, de Jenkins ur visszatartá.

— Maradjon még egy pillanatig, mondá ravasz nevetéssel, fontos kijelentést kell ön előtt tennem. Hahaha! Először a golyó nem is talált, — vedd le a kendőt kezdről, Mabel, — és másodsor az a kérdéses ifju nem fivére neki, mert ilyen nincs is, hanem tényleg új, gazdag vőlegénye, kivel néhány hét múlva egybekel. Jól sikerült a tréfa, mi? Vissza kell önt tartanom mindaddig, míg barátom azt az ígért dolgokat elküldi; ne tessék ellenkezni, bíró ur, ő már elhajtott, mert feleségem odakinn azt mondá neki, hogy önt itt fogtuk vendégségre. Jöjjön, gyujtson rá egy jól megtömött pipára.

Örömmel tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy a *Szent-István-naptár* már sajtó alatt van és nem sokára meg fog jelenni. Érdekes tartalom és szép képek egész tömege teszik értékesé a munkát. Különös érdekességet kölcsönöz neki az, hogy a néppárti gyűlések összes szónokainak arcképét adjuk. E naptárból tehát megismerkedhetik közönségünk a néppárt legkiválóbb oszlopaival.

Ára 40 kr. Előfizetőkink 35 krajcárért kapják meg.

50 drb 15 frt.

100 „ 28 „

Megrendeléseket már most lehet tenni.

„Magyar Néplap“ szerkesztősége.

H I R E K.

Az orleansi hercegi pár elutazása. Mária-Dorottya főhercegnő immár nem a miénk. Elvitte tőlünk Lajos Fülöp orleansi herceg, kivel hetek előtt tudvalevőleg egybekelt. A hercegi pár e hó 20-án hagyta el Magyar-

országot s mint hírlik, csak jövő év májusban szándékozik ismét ellátogatni közénk. Az elutazás napján az ágyai kápolnában misét hallgatott a hercegi pár, melyet Oltványi Pál prépost-plébános mondott. Csütörtökön fognak megérkezni a belga fővárosba, Brüsszelbe, hol már előre készülnek, hogy fogadtatásuk minél ünnepesebb legyen.

Egy örült király. Legutóbbi híre terjedt a világban, hogy Ottó bajor király állapota nagyon rosra fordult. E híresztelések ellenében a Frankfurter Zeitung-nak jelentik az örült király környezetéből, hogy Ottó király betegsége azóta nem változott. Nagy ritkán tisztá pillanatai is vannak, amikor megismeri orvosát és szolgáját, de különben naphosszat járkal föl s alá, anélkül, hogy bárkihez is szólna, vagy valamit tenne. A legkedvesebb foglalkozása az örült királynak az, hogy a palota ablakából kis gyerekekre lövöldöz. Szolgája egyre töltögeti ártatlan puskagolyóval a fegyvert, amely nagyot durran, de nagyobb bajt nem okoz, a szerencsétlen király pedig tapsol, valahányszor egy-egy kis gyermek a durranás után hanyattvágja magát a palota előtt — mert úgy vannak betanítva. Oda rendelik őket a parkba, hogy a király lövöldözhesen rájuk. Különben nyugodt és csendes Ottó király. Legutóbbi újabb kedvtelése akadt: ha a kertben sétál, füvet rág és marokszámra veszi a földet a szájába. Az orvosa csak a legfurfangosabb módon tudja rávenni, hogy egyék, de nagyon sokat cigarettázik.

Boldoggá avatás. Realini Bernardinus, volt Jézus-társasági atyát, mint Rómából jelentik, boldoggá avatták. Ruggico bibornok dekretumba teszi közzé a boldoggá avatás okait és történetét.

Kalandos hercegisasszony. Külföldi rovatunkban már két ízben fölemlítettük Bourbon Elvira hercegnő kalandos sorsát, ki egy Folchi nevű festővel megszökött Rómából. Bármennyire keresik is őket, eddig még a nyomukra se lehetett találni. Genuában még látták őket, azontul azonban, mintha a föld nyelte volna el őket, mit se tudhatni felőlük. Érdekes fordulatot nyert az ügy azon tekintetben, hogy az apa — Don Carlos, spanyol trónkövetelő — kitagadta leányát s ez elhatározását már tudatta hűveivel, mely szerint Elvira hercegnőt mindenki számára meghaltnak jelenti ki. Hát bizony, a könnyelmű hercegisasszony meg is halt az erkölcsi világ előtt.

Asztrik püspök szobra. A pannonhalmi emlék, melynek alapkövét a nyáron ünnepiesen letették, még nincs teljesen befejezve. A szoborcarnok közepéről hiányzik Asztrik püspök alakja, a ki abban a helyzetben lesz ábrázolva, a mint a koronát Szent István királynak felajánlja. A püspök szobrát most mintázza Jankovich Gyula, az emlékmű tervezője. Asztrik püspököt vallási ihlettől áthatott, de azért büszke tartású férfinak tünteti fel a minta, melyet nemsokára érche öntenek. Az elhelyezés csak a jövő esztendőben történik meg Pannonhalmán.

Akit nem lehet olvasásra megtanítani. Csodálatos eset foglalkoztatja most az angol orvosokat Londonban. Egy tizennégy éves, egészséges, művelt családból származó fiúról van szó, akit semmiképen se lehet az olvasásra megtanítani. Hét év óta mindig kitünő tanítói voltak, de egyikök se tudta megtanítani arra, hogy a betűk különféle összeállításának mi a jelentősége, mert a fiu egy szótag értelmét se tudja felfogni. Emellett nagyon értelmes a fiu, akinek Percy Eduárd a neve. Még a saját nevének öt betűjét is ritkán tudja a helyes sorrendben összeállítani és öt perccel később már nem tudja, mit jelentettek a betűk. Számolni és rajzolni

tud, de a nyomtatott szavaknak előtte nincs jelentőségük. A tanító, aki néhány év óta tanítja őt, azt mondja, hogy a legjobb tanuló volna Percy, ha az egész tanítás szóbeli lenne.

Valami Takács Zoltán felől. Volt valamikor egy Takács Zoltán nevű fiatal ügyvéd, aki utcai politikusnak csapván fel, vezére lett a budapesti sőpredék népnek. Két év előtt sok botránynak volt nevetséges szerepvivője, s ámbár okos embernek tartották, mindenki rossz véget jósolt neki. Azóta kiderült, hogy Takács nem egyéb közönséges sikkasztónál, ki érdemtelen a doktori címre, de annál jobban megérett a — fegyház számára. Már is ott ül. Most azt írják Szegedről, melynek csillagbörtönében az egykor nagy jövőjű ügyvéd jelenleg szatyíngokat készít rabtársaival, hogy Takács megőrült. Az orvosi vizsgálat azonban kiderítette, hogy nem örült meg, hanem csupán tetteteti az örültséget.

Farkasok elszaporodása. A nagyhalmágyi járás hat községe környékén, nevezetesen Vidra, Acsuva, Lazur, Brusztur, Lungorsa és Nagyhalmágy körül a farkasok úgy elszaporodtak s oly vakmerőek, hogy fényes nappal elhurcolják a juhokat és lovakat a legelőről. Így Acsuván két lovat marcangoltak szét a múlt héten, Bruszturon Lungorsán pedig behatoltak az akolba és a juhnyáj közt borzasztó pusztítást vittek végbe. A lakosság félelme oly nagy, hogy nem merik községüket elhagyni. A vadak nagy pusztításai arra birták Csukay Gyula főszolgabíró, hogy hivatalos hajtóvadászatot rendeljen el ellenük; illetve annak elrendelését kérje a vármegyei közigazgatási bizottságtól. A vadak nagy elszaporodására való tekintettel 250 meghívót küldöttek szét a hajtóvadászatra.

Templomszentelés. Józsefháza, szatmármegyei községben most szentelték föl a nyári nagy tüzvész által elpusztult s a jószívű emberek adományaiból újra felépített diszes templomot. Az ünnepi szertartást, — melyen báró Vécsey József, József főherceg főudvarmestere, Papolci patronus, s a vidék értelmisége vett részt, — Rácz Pál nagybányai esperes végezte a kerületi papság segédletével. Az ünnepi szónok Lengyel József, szatmári képezdei tanár volt, ki a templom becséről s annak jelentőségéről tartott nagyhatású beszédet. Délben Moldován Endre józsefházai plebános vendégszerető házában kedélyes lakoma volt, a melyen a vidék értelmisége tekintélyes számban volt képviselve.

Rablóvilág a Kaukázusban. Az orosz lapok rémes dolgokat írnak most a kaukázusi rablóvilágról. Szám-talan kisebb-nagyobb rablóbanda garázdálkodik ott, a melyek rendszeresen vannak szervezve és kitűnő fegyverekkel ellátva. Még füst nélküli löporral is rendelkeznek. A rablóbandák rémületben tartják a környéket s alig van nap, hogy gyilkosságokat és betöréseket ne kövessenek el. A rendőrség tehetetlen a rablókkal szemben s ha egyet-egy el is fognak közülök, a többi kiszabadítja azt a fogságból. Sőt a bírák sem mernek szigorú büntetést mérni a rablókra, mert félnek, hogy a többi véres bosszút állana elítelt társaikért. A pénzküldeményeket se merik már szállítani a Kaukázus vidékére, mert a postakocsit uton-utfélen megtámadják a rablók. Bakuban, Batumban és más városokban több rablógyilkosság történt az utóbbi időben. A orosz kormány szükségesnek látja, hogy a Kaukázusba főkor-mányzót nevezzen ki s erre az állásra Kuropatkin tábornokot szemelték ki.

Gazdag ko'dusasszony. A fővárosban a rendőrség minap egy rongyokba öltözött tót asszonyt talált eszméletlen állapotban. A mentőegyesület emberei az eszméletlen asszonyt a Szent-István kórházba vitték, a

hol bár magához tért, kilétéről fölvilágosítást adni nem tudott, később ismét ájultságba merült. Mikor ágyba fektették, a mellén egy piszkos zacskót találtak, benne *kilencszáz forinttal régi gyűrött bankjegyen.*

Alávaló kutya. Evvel a — kocsis szájába illő — címmel illetett Winkler Ádám főszolgabíró egy katolikus papot. Az előzmények, melyek Winklert e durva kifejezésre ragadták, az „Alkotmány” szerint a következők: A választásokot megelőző napokban olyan inzultus történt a makovici járásban Komlósa község mellett a nyílt országuton, a milyen még napjainkban is pártját ritkítja. Danics József segédlelkész Komlósáról indult hazafelé s az uton Winkler Ádám főszolgabíróval találkozott, ki kocsin ment utána. Mikor a papot utólérte leszállt a kocsiról és utána kiáltott:

— Izé! Hallja maga főtisztelendő vagy tisztelendő, vagy minek is hívják . . .

— Danics József a nevem, felelte a pap.

— Maga izgat a püspöke ellen, maga izgatja a népet; azt én a főszolgabíró megtiltom magának.

— Ha a főszolgabíró urnak valami panasa van, fordult vissza a pap, tessék azt megtenni a maga helyén és a maga idején, nem pedig az országuton.

Erre mondotta a főszolgabíró azt a hallatlan gormbaságot:

— Alávaló kutya . . .

— Az ilyen kifejezéseket kikérem magamnak, szolt Danics. Művelt ember nem szokott így beszélni.

— Magától nem fogok műveltséget tanulni.

A pap erre ott hagyta a főszolgabíró urat. Az eset kínos feltűnést kelt mindenfelé.

Halálra ítélt katona. A nagyváradi hadbíróság halálra ítélte Ferenczi István közlegényt, azért, mert egy bajtársát megölte. Az elítélt a királyhoz folyamodott kegyelemért, s ha ez a napokban meg nem érkezik, Ferenczit a várban agyonlövik.

Hirtelen halál. Mindnyájunk Isten kezében vagyunk. Mindnyájunkat érhet baleset. Aki ma egészséges, holnap a ravatalon fekszik. A hirtelen halál különösen az aggkoruaknál nem feltűnő. Ámde az öreg Jeney bácsiról Ujvidéken mindenki azt mondta 85 éve dacára, hogy bizvást élél száz esztendeig. Hiszen olyan egészséges, mint a makk. Arca piros pozsgás, akár egy 20 esztendő pelyhedző aju szerelmes ifjúé. Egyetlen szál ősz haja sem volt s fogával a krajcárt is ketté tudta harapni. Csütörtökön november 19-én még egész nap kint dolgozott a szőlőben. Este 6 óra körül haza jött a munkából s vacsorát kért feleségétől, mert amint mondá, „olyan éhes, mint a farkas.” Ezzel, amint a konyhából a szobába lépett volna, egy szó, egy jajkiáltás nélkül végig esett a küszöbön, s arcát egy ládába vágva, szörnyet halt. Szívszélhűdés okozta halálát. 72 éves felesége — kivel 52 évig élt boldog családi életet, — siratja, ugyszintén gyermekei és nagyszámu unokái. Az öreg Jeneynek egy fia K agenfurtban huszártiszt.

Ismét leleplezett orvos. Nemesak nálunk, hanem Rómában is leplezésekkel foglalkoznak az emberek. Legutóbb ugyanis egy orvost lepleztek le. Righetinek hívják s évek óta szedte el a többi orvosoktól a gazdagabb betegeket. Elképzelhető tehát, hogy mily dühösök voltak rá a többi orvosok. Valamennyi ellen szövetkezett. Hosszas küzdelem után sikerült is kideríteniök, hogy Righetti se nem doktor, se nem Righetti, hanem egy közönséges szélhámos, jobban mondva csaló, a ki valamelyik gazdag asszony pénzével, hamis bizonyítványokkal csempészte be magát az orvosi karba és most le lévén leplezve, teljesen száműzve van a tisztességes társadalomból.

Tiltakozás. A *Lékéri* alesperesi kerület lelkészkező papsága november 7-én őszi gyűlést tartott Lékéren, s ez alkalommal szóba jött *Pór Antal* kanonok nyilatkozata is, melylyel a liberálizmust dicsőítette, míg a néppárti papság ellen neveltségesen kikelt. A gyűlés a következő pontot vette föl a jegyzőkönyvbe:

„Kerületi gyűlésünkben alázatos kérelmet intézünk *Pór Antal* apát-kanonok urhoz, ki a képviselő-választások idején a kath. vallást üldöző s annak megsemmisítésére törekvő szabadelvű-párthoz csatlakozott. Kérjük, hogy jövőre ily *botránykozató fellépéstől tartózkodjék*. Emlékezzék meg, ha mást mindent el is feled, hogy a szabadelvű-párt törvényesítette a felekezeti elutasítást is, miáltal minden pozitív vallásnak a semmisségét, teljes hitelvesztettségét proklamálta. — Már mégis csak rosszul eshetik mindenkinek, ha a sz. Sion hegyéről ilyen elveket oly feltűnőleg mer valaki támogatni! Összes kerületi paplársaink megütközve tiltakoznak ez ellen s várjuk, hogy a nyilvánosan tett botrányt nyilvános elégtétel tegye jóvá.“

Az „Esztergom“ erre nézve helyesen jegyzi meg, hogy nem alázatos kérelemről van itt szó, hanem jogról, követelésről. Jogunk van az ellen tiltakozni, ha valaki, különösen a papság köréből botrányt idéz elő.

Csodás szerkezetű óra. Egy *Campbell* nevű chikágói ékszerész egy olyan órát szerkesztett, melyet csak minden negyven évben kell felhuzni. Az óra átmérője 15 hüvelyk, súlya 75 font, szerkezeténél fogva a kerék, mely körül a rugó mozog, minden 2 $\frac{1}{4}$ évben egyszer fordul meg. A legközelebbi kerék, melyre a rugókerék az erőt átviszi, tengelye körüli egyszeri forduláshoz egy évi időt igényel és ez így terjed fokozatosan a kerekek azon szerkezetéig, melyek az órákat és percekét jelölik meg. *Campbell* két éven át minden szabad idejét csodaműve tökéletesítésére fordította. Az óra egy légmentes üvegharangban van s így a por káros befolyásától mentve van.

Gazdátlan 40 ezer forint. Sopron város hatóságát és a magyar kormányt érdekes jogeset foglalkoztatja, a melybe valószínűleg az osztrák kormánynak is lesz beleszólása. A városi hivatalban ugyanis egy szekrényt találtak, 40.000 forintra rugó értékpapirokkal, a melyekről csak azt tudják, hogy az osztrák államhivatalnokok által segítségre szorult lányok és özvegyek támogatására alakított egyesület tulajdona voltak. Az a kérdés már most, hogy kit illet meg ez a pénz? Az egyesület az ötvenes évek elején alakult, de a hatvanas évek közepe táján, feltűnés nélkül megszűnt s 37,900 forintra rugó vagyonát azóta a városi adóhivatal holt tőke gyanánt kezelte, jobban mondva nem is tudta, hogy ez a pénz egyáltalában van.

Gebhardt, a most megválasztott polgármester hivatalbalépése után megvizsgálta az összes városi hivatalokat s e vizsgálat közben rájött a gazdátlan 37.900 forintra is. A polgármester kérdést intézett a magyar kormányhoz, hogy mit kezdjen ezzel a pénzzel, a melyet annak idején magyar emberektől gyűjtöttek. A belügyminiszter azt válaszolta a polgármesternek, hogy az ügy érdemleges elintézéséig saját hatáskörében intézkedjék. Az osztrák kormányt is értesítették az esetről és nem lehetetlen, hogy a német sógor is ki akarja venni jussát a gazdátlan 40 ezerből.

A tél. Hivatalosan csak a jövő hó 21-én fog belepni az az évszak, mely a nagy városokban annyi áldozatot követel. Ámde már is érezzük a tél apró rohamos közeledését. A fővárosban hétfőn este hullott az első hó, mely ujdonszámba megy. Az igaz, hogy a hó-

pihek rögtönösen átváltak havas esővé. Miskolcon azonban ugyanakkor nagy szélvihar mellett erősen havazott.

Bucus az Erzsébetvárosban. Budapest VII.-ik kerületében, az Erzsébetvárosban vasárnap bucus volt szent Erzsébetnek, a kerület védőszentjének tiszteletére. Bár az eső miatt a körmenetet nem tarthatták meg, mégis nagyon sokan voltak egész délelőtt a templomban. Az ünnepi nagymise délelőtt 10 órakor volt. *Novák István* káplán mondotta. Mise után *Cenner Lajos* prédikációt tartott. Délután 3 órakor litánia zárta be az istentiszteletek sorozatát.

Mathuzalemi kor. Nap-nap után halnak el azok az idős asszonyok, férfiak, kik Isten jóvoltából száz éven fölül számlálták éveiket. Mult vasárnap az aradmegyei *Konop* községben halt meg egy *Luka Róza* nevű parasz-asszony, ki 1784-ben született. E szerint *Luka Róza* 112 esztendeig élt.

Hajótörés a Dunán. A „Zwornik“ nevű gőzhajó *Zimonymál* a Dunában egy sziklán hajótörést szenvedett. A személyzetet a legnagyobb erőfeszítéssel megmentették a közelben cirkáló hajók. A kormányos azonban — saját vigyázatlansága folytán — a vízbe fullt.

Elégett. *Pécskán* egy *Száva Julia* nevű 60 éves siketnéma asszony borzasztó halállal végezte be életét a napokban. Az asszony a szobájában levő nyílt padkán tüzet rakott, de mivel a fa nem akart meggyuladni, petróleumot öntött rá, miközben néhány csepp a ruhájára ömlött. Egy pillanat alatt lángba borult a szerencsétlen asszony. Háttal az ajtó felé fordulva állott s hogy a fojtós füsttől meneküljön, fejét a szekrénybe dugta s így szenvedte végig a legborzasztóbb kínokat. Később már nem tudott menekülni és mire a szomszédok észrevették, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy belehalt.

Amerikai fogadások. Amerikában most történt meg az elnökválasztás. Két jelölt állt egymással szemben: *Mac-Kinley* és *Bryan*. Az amerikaiak tudvalevőleg szenvedélyes játékosok. Ezenkívül — a bolondos fogadások csak is Amerikában történnek meg. Most is a lefolyt elnök választás alkalmával hóbortosnál hóbortosabb fogadásokat tettek a jó amerikaiak, kiki a maga jelöltje mellett. Így a többek között: egy vesztés örökös száműzésbe kénytelen menni, egy másik a Newyorktól San-Franciscoig való utat négykézláb tartozik megtenni stb. Nagyon érdekes *William Corbus* indiai lakos esete is. Ennek az embernek gyönyörű szép felesége — volt. Föltette a fogadásra és elvesztette. A boldog nyerő *George Barneth*, *Mac Kinley*-párti legényember.

Egy farmer is követett el efféle ostobaságot. Anynyira bizott abban, hogy a nagy *Bryan* meg fogja hozni Amerikának az ezüst arany-korát, hogy egy *Ira Martin* nevű szegény fiatal embernek fogadásra ajánlotta egyetlen leányát. A fiatal ember megnyerte a fogadását, a derék farmer kétségbe van esve kettős vesztésén, mert elnöke is, leánya is fuccs! Mulatságos egy chicagói házaspárnak a fogadása is. A férj *Mac Kinleyre*, az asszony pedig természetesen a csinos fiatal *Bryanre* fogadott. A vesztés fél arra kötelezte magát, hogy az összes házi teendőket cseléd nélkül fogja végezni, s hogy 1897-ben az 1896-ik évi divat szerint fog öltözködni. A szegény asszony kétségbe van esve!

Zichy Nándor gróf fája. A millenáris ünnepek között megható volt az is, melyet Ó-Becsén tartottak meg mult vasárnap. Ez alkalommal 13 fát is elültettek a következő nevekkél: *Árpád*, *Szt. István*, *Szt. László*, *IV. Béla*, *Nagy Lajos*, *Mátyás*, *V. Ferdinánd*,

I. Ferenc József Rákóczy Ferenc, Deák Ferenc, Széchenyi István gróf, Zichy Nándor gróf, Császka György érsek.

Isten keze. Borosjenőn titokzatos haláleset okának felderítése foglalkoztatja a csendőrséget. F. hó 20-án Fehér Pável borosjenői lakost szobája padlóján elterülve, vértócsában találták. A hátán keresztül széles kasza volt szurva. A kasza áthatolt a mellkason, 15—20 centiméter hosszú sebet okozott. A járásorvos megvizsgálta a halottat és konstataulta, hogy a kasza azonnal bekövetkezett halált okozott. A vizsgálat eddigi folyamán semmi adatot nem lehetett földeríteni arra nézve, hogy a haláleset gyilkosság, öngyilkosság vagy véletlennek volt-e következménye. A nép között az a föltevés járja, hogy Fehér Pável halálában Isten keze játszott közre: Fehér ugyanis a kaszával a feleségét akarta keresztülszurni s a mint kaszával hadonázva a felesége után szaladt, a kasza kiesett kezéből, ő pedig megbotlott s a kasza hegyének esett. A holttestet felboncolták, a csendőrség pedig folytatja a nyomozást Fehér Pável titokzatos halála dolgában.

Egy község pusztulása. Abauj-Torna megyei Bologd községben f. hó 18-án éjjel nagy tűz pusztított, mely tizenöt lakóházat és számos melléképületet, köztük az iskolaházat a felszereléssel együtt elhamvasztotta. A kár igen nagy és érzékenyen sújtja a károsultakat, annálval is inkább, mivel elpusztult vagyonuknak csak csekély része volt biztosítva. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

A ládában utazó szabó. Rómából írják, hogy *Zeitung* Hermann, hóbortos bécsi szabó, a ki arról a párisi utazásáról vált nevezetessé, a melyet egy ládában tett meg, a napokban ugyancsak ládában érkezett Rómában. A pakkot, a mely egy római könyvkötőnek volt címezve, a vámhivatalba vitték s mivel gyanus volt, fölbontották s benne összekuporodva megtalálták a szabót, a ki nagyon szomorú állapotban volt. Kezében tartott névjegyére ezek a szavak voltak rányomtatva: *Zeitung Herman szabó és páncélműves.* A kis emberkét kórházba vitték s mihelyt jobban lesz, mint dologtalant, átadják a rendőrségnek. A vasuti igazgatóság pedig pört fog indítani ellene megkárosítás címén.

Lefőzött főszolgabíró. Bódisz László főszolgabíróat olbóditotta a liberálisok kierőszakolt választási győzelme. Mámorában, elkapottságában nagyot és merészet gondolt s egy sürgőnyt küldött *Zimándy Ignácnak*, Török-Bálint derék plebánosának, ki a választások alatt erősen harcolt a liberálisok ellen. Ez az éretlen sürgöny a következőképpen szól:

„Sok borsot törtél az orrunk alá, de viszonoztuk is. Gratulálok a kétszeres bukásodhoz.“

Zimándy plebános ur nyomban megfelelt a hengegő főszolgabírónak egy napilap hasábjain. Ezt a választ, melyet Bódisz ur bizonyára nem tesz ki ablakába, olvasóink örömeire ide igtatjuk:

A csacsiról mondják, hogy szereti megrugni a sebzett oroszánt. A lovagias kor vitézeiről tudjuk, hogy mint a viadal előtt, úgy utána is, előkelő eleganciával szoktak tisztelni egymásnak, míg ellenben a sivárlelkű, pogány érzelmű, szívtelen barbárok becsmérléssel, alantas gunyolódással bántalmazták legyőzött ellenfeleiket. Én elbuktam ugyan kétszer a szabad választásnak gunyolt, vagy szemérmetlenül nevezett ökölviaszkodás ádáz zürzavarában, de dicsőségesen, mert hisz én a keresztény jog, igazság és békülékenység fegyverével kezembem buktam el; míg a ti fegyvereitek hiu ígéretek, egyházi s polgári kitüntetésekkel való kínálgatás, (hogy

ezzel engem is ismételve kínálgattak, te magad legjobban tudod) lelkiismeretlen ámitás, vakmerő fenyegetés, durva erőszak, erkölesrontó, könnyelmű, pénzfecsérlő vesztegetés, lélekvásárlás s népmételyező etetés, itatás, a néppárti jelöltek botrányos, durva pellengérezése s brutális sértegetése, szívtelen üldözés, kegyetlen zaklatás, szemérmetlen névhamisítás, szavazatírás s szavazati jograblás a szavazásnál stb. stb. valának. Oly fegyverek ezek, a melyekkel fájdalom, nemcsak vajmi számos „gimplit“, de sőt a Bánffy lovát is lehet magyar országgyűlési képviselőnek megválasztani. Gratulálok a ti, ily fegyverekkel kierőszakolt győzelmeidhez; s gratulálok azon ritka barátságához, vagy inkább merészséghez, melynél fogva ezen famozus győzelmeid után, még az utcán nyilvánosan megjelenni s nem liberális embernek szemébe nézni se nem féltek, se nem szégyenkeztek!!! *Zimándy Ignác.*

Zsidó betörő. *Somogyi Aladár*, Budapesten alkalmazott premontréi tanár lakásába egy furfangos asztalos legény lopódzott be valami álürügy alatt és egy őrizetlen pillanatban feltörte a tanár íróasztalának fiókját, melyből 1070 frt készpénzt s több értéktárgyat ellopott. A rendőrség erélyes nyomozása eredményre vezetett. A tolvajt elfogták, a lopott pénz is megkerült. A vizsgálat kiderítette, hogy a derék új honpolgár néhány hét alatt 40 betöréses és egyszerű lopást követett el.

Célszerű biztosítás. Az ő cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt álló „*Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére*“, — melynek központi hivatala Budapesten, Erzsébet-tér 1. szám alatt van, — oleszó díjtételek mellett biztosít — amint értesülünk — fugyermekeket, oly módon, hogy azoknak bizonyos tőkét fizet ki, amikor besoroztatnak, esetleg, ha nem lesznek katonák, 24-ik évükre. A feltételek humánusak és a biztosított feleknek járó nyereség is jelentékeny, úgy hogy ezen intézet, mely a maga nemében egyedüli, célszerűnek látszik.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN!

Ausztria. Az osztrák képviselőházat valószínűleg a jövő év január havában feloszlatják, mindenekelőtt azonban a költségvetés tárgyalását fejezik be. Azután a házat fel fogják oszlatni és elrendelik az új választásokat. Az új választásokat minden valószínűség szerint Március hónap második felében fogják megejteni.

A bécsi antiszemita párt törekvései és céljai felől *Lueger* egyik párisi ujságírónak következőleg nyilatkozott:

„Mi keresztények nem vagyunk eléggé erősek arra, hogy szembeállhassunk a zsidókkal. A zsidók mindent magukhoz ragadtak. Nem vehet az ember egy pár cipőt, egy darab hust sem a nélkül, hogy a zsidóknak ne adóznék. Meg kell törnünk a zsidók fenhéjazását. Bankot fogunk alapítani, a melylyel megtörjük a zsidó befolyást. Most városi gázműveket létesítünk. A biztosítás

ügyet az ország és a közönség fogja a kezébe venni. Így dolgozunk a fölszabadulásunkért."

Az ujságírónak ama kérdésére, hogy Luegernek mi a szándéka a zsidókkal? ez azt felelte:

„Nyugodt vagyok. Ha nem fognak pénzt szerezhetni, jószántukból vándorolnak ki. Menjenek, a hová akarnak, csak itt ne maradjanak."

A francia ujságírónak Lueger még a következőket mondotta: „Alapjában a kormány is mellettünk és velünk van, mert tudja, hogy a jó ügy a miénk. De a kormány nem árulhatja el intim és végső céljait. A körülmények tartózkodásra kényszerítik. Nyilatkozhatnék-e a kormány nyíltan az antiszemitizmus mellett a nélkül, hogy viszályba keverednék a finánczalmakkal? Ma még ez lehetetlen, de mi abban munkálkodunk, hogy a kormányoknak és a népeknek visszaadjuk a szabadságukat."

Oroszország. A nagy orosz birodalom politikai körei határozatlanul ama nézetnek adnak kifejezést, hogy a külföldön a *nihilisták* elveit, szóval, a nihilizmust *zsidók*, főképp angolországi zsidók támogatják kézzel-lábbal, pénzadományokkal. A zsidók egyetemes világszövetsége nevében néhány dúsgazdag zsidó a zsinat főgondnokát is nagyobb összeggel megvesztegetni akarta.

Az orosz-francia szerződés teljes tartalmát, mely az orosz cár, és Franciaország elnöke között létrejött, — legközelebb közléteszik.

Szerbia. Ez év folyamán történt, hogy Belgrádban néhány elvakult hazafi nyílt utcán elégette a magyar lobogót, ezzel akarván tüntetni Magyarországot ellen. Megjegyzendő, hogy a hatóságnak *előzetes* tudomása volt e merényletről. Azóta a kis balkánfélszigeti állam megbánta eme politikai ballépését s az ezredévi ünnepek kapcsán feltűnően kereste a magyarok barátságát, melyre szüksége is volt. Egyben ígéretet tett, hogy a zászlósértés elkövetőit kellően meg fogja büntetni. Az eset és a kibékülés óta már-már feledésbe merült az ügy, miglen most oly híreket kaptunk, melyek a szerb hálátlanságról tesznek bizonyosságot. A szerb kormány ugyanis kinevezte *Stefánovics* Nikolát belgrádi polgármesterré. Ez a *Stefánovics* volt a magyar zászló elégetése idejében a belgrádi rendőrfőnök, ki nemcsak hogy elnézte a zászlósértést, hanem be volt avatva a merényletbe. Ime tehát, ez az a „kellő büntetés". — A magyar kormánynak azonban eszébe se jut ily eljárás ellen tiltakozni, mint azt a zászlóégetés alkalmából se tette. Magyarországot még egy igénytelen államocská is megsértheti, amíg Bánffy áll a hatalmi polcon.

Olaszország. A Don Bosco által alapított szaléziánus szerzetesrendhez tartozó 59 atya és 20 szerzetes nő áthajózott Amerikába. A kormányparti lapok ezt rossz néven veszik s kimutatják, hogy egyedül ebből a rend-

ből 1200 tagot vándoroltattak ki Amerikába, Ázsiába, Afrikába. Csodálatos, hogy a kormánylapok felpanaszolják az 1200 szerzetesnek a külső világrészekben való ideiglenes tartózkodását, míg megfelelnek azoknak, igen sok százezer olaszról, kiket a legszorongatóbb kényszerűség kergetett ki örökre az országból, mert ott hon a liberális gazdálkodás kivette a szájukból az utolsó falatot is és így szökniök kellett, hogy soha többé vissza ne térjenek oda, honnau szinte szándékos lelketlenséggel üzték ki őket. A kormányparti lapok azonban elfeledik, hogy a külső világtájakra kerülő szegény népeknek önzetlen lelki gondozójok akad az ideiglenesen ott tartózkodó olasz szerzetes atyákban.

Franciaország. A vatikán melletti francia nagykövetség költségének törlését minden évben javaslatba hozza az ellenzék a francia képviselőházban az állami költségvetési előirányzat tárgyalása alkalmából. Minden évben nagyobb vita támad e tétel tárgyalásánál, mely eddig mindig azzal végződött, hogy a ház többsége a tétel törlésére vonatkozó indítványt elvetette. Az idén is megtette az erre vonatkozó indítványt Hubbard képviselő. Maga az indítványozó röviden beszélt és egyszerűen a tétel törlését indítványozta. A külügyminiszter válasza után a képviselőház a tételt 357 szavazattal 483 ellenében elfogadta.

Bordeaux, délfraanciaországi városból szomorú eset híre érkezett hozzánk. Egy *Ferret* nevű szociálistát a legutolsó választások alkalmával képviselővé választották meg s mikor a győzelmet tudomására hozták, abban a pillanatban *szörnyet halt*.

LEVELEZÉS.

Nyílt levél

F. Sándor Károly, Tamási Juliánna és Lajkó Anna alattányi lakosoknak.

A múlt hó 28-án Jász-Jákóhalmán, az országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a kormánypart politikai hitehagyott jelöltjével (Márkus Józseffel) a függetlenségi és 48-as agrárpárti Fényffy Kálmán áll szemben, aki, elég sajnos, a sok visszaélések miatt elbukott. Volt ugyan e kerületnek előbb egy *néppárti* jelöltje is, *Markos* Gyula, a „*Herkó Páter*" szerkesztője személyében, de látva azt, hogy azzal a névvel, ismerve az itteni állapotokat, a néppárt diadalra nem juthat, mert a *Markosra* eső szavazat is könnyen áttévedhetett volna a *Márkus* rovatába; az intézőség ezt belátva, október 15-én tartott néppárti értekezletén határozatképpen kimondotta, hogy ha a függetlenségi és 48-as jelölt programjába felveszi az egyházpolitikai törvények revízióját, az esetben *Markos* Gyula néppárti jelölt vissza fog lépni, és elvünk fenntartásával támogatni fogjuk a függetlenségi és 48-as pártot. Ezen meg

állapodás után jelöltetett *Fényffy* Kálmán függetlenségi és 48-as (Ugron-féle) gazda-programmal, azon ünnepélyes kijelentése után, hogy az egyházpolitikai törvények revízióját és a katolikus autonómiát sürgősen fogja követelni. Hogy ezek mind így történtek meg, arról önöknek is volt tudomásuk.

Tudják-e önök azt, mi az a katolikus autonomia és egyházpolitikai törvények revíziója? Ha nem tudják, miért nem tettek egy kis fáradságot papjukhoz, ő bizonyára megmagyarázta volna önöknek, ha pártunk derék vezetőjében nem bíztak.

Tudták-e önök azt, hogy a múlt öt év alatt melyik párthoz tartozott, és most melyik párthoz csatlakozott Márkus? Nem hiszem, hogy ne tudták volna, hiszen még az utcán a gyermek is dalolja: „*Hitehagyott Márkus Jóska de kényes*“ stb. És ezt önök nem hallották volna? Dehogy nem!

Tudták-e önök azt, hogy mily törvényt alkotott a kormánypárt szent vallásunkkal szemben? Határozottan állítom, hogy tudták, mert már önöknek is volt alkalmuk látni nem egyszer, mily hopp kénytelen nem örömet vezet a völegény menyasszonyát a polgári anyakönyvvezetőhöz.

Látták-e önök azt, hogy egyházunk és egyház elöljáróink ellenségei melyik párt körül csoportosultak és melyik köré gyűltek azok a katolikusok és tiszta meggyőződésű polgárok, kik a hazáért és szent vallásukért gunyt és meggyalázást is készek elszenvedni? Ezekkel talán szégyeltek együtt lenni? Ugy-e bár amott volt minden hivatalnok, és zsidó, emitt pedig egyedül csak a tiszta meggyőződésű polgárok. És ha nem tudják megkülönböztetni a két párt népei között a különbséget, az esetben ott van az evangélium szava, amely egy helyen így hangzik: „Aki nincs velem, az ellenem van“. Én is azt mondom: aki most se volt velünk, az nemcsak hazájának, de még vallásának is ellensége és árulója; ami pedig olyan bűn, melyet csak a mindentudó Isten büntethet meg érdem szerint.

De ha már ön és az önök férjei olyan „jó“ katolikusok lettek, hogy egyszerűen felcsaptak kutyaszivű tatárnak, az fel se tűnnek, ha azt nem tapasztalnám, hogy az előimádkozásban és éneklésben mily vezérszerepet visznek önök.

Mondják meg nekem, hogy egyeztethető össze az egymással, hogy önök a templomban és azon kívül is „ál“ buzgókodásból a Krisztus képét majd lefaldják a keresztről, egyuttal pedig ön és az önök férjei Judáspénzen eladják és ismét megfeszítik őt azzal, hogy egyházának ellenségeivel cimboráskodnak? Képzelem, milyen kedves lehet ez az imádság, amelyben egyfelől egyházunk boldog megmaradását kérik, másfelől pedig annak megrontását idézik elő férjeikkel!

Végre F. Sándor Károly, mondja: nem borzad el mint a szent Olvasó-társulat pénzkezelője, mikor azokat a szent és magasztos célra szánt filléreket Judáspénzzel, megfertőztetett kézzel érinti? Nem kergeti

el önt arról a tisztos helyről lelkiismerete? Azon esodálkozom.

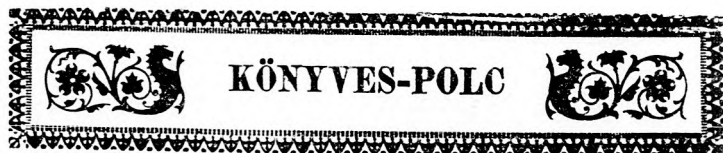
Hát önöket, Tamási Julianna és Lajkó Anna, milyen érzelem hatja át, midőn egyházunk boldog megmaradásáért annak terjedéseért és drága hazánk felvirágzásáért pörgetik a szent olvasót és éneklük a zsoltosmát, férjeik pedig szabadságunk és szent vallásunk ellenségeivel egy táborban disznó módra részegen baktatnak?

Án önöknek azt tanácsolom és önöket arra kérem, hogy a nyilvános imádkozástól és énekléstől tartózkodjanak, Engedjék, hogy azt más teljesítse. Mert higgyék el nekem, az ily alakoskodásra és „ál“-ájtatoskodásra mondta már hajdan az Ur az ő prófétája által Izrael népének: „*Mit használ nekem áldozataitok bősége, mit használnak ünnepeitek, — templomba járástok és imádságaitok, — mig a bűnökben fetrengtek? — Tisztuljatok meg, takarítsátok el szemeim elől gonosz gondolataitokat és vágyódásaitokat, szüntek meg bűnt cselekedni, tanuljátok meg mivelnit a jót és azt, ami igazságos!*“

Tudják azt önök, hogy Saulusból az égi szózatra lett Paulus; önök pedig a kutyaszivű tatárok szózatára lettek Pauluszokból Saulusokká. Az ily kétoldalu eljárásuk a népben csak gyűlöletet és megvetést szül. Ezt elkerülendő, hallgassanak a próféta szavára. Így cselekedjenek a leghelyesebben. Legyenek önök katolikusok, de ne akarjanak „jó“ katolikusok lenni, hiszen tudják, hogy a kettő között olyan különbség van, mint a madár és a „jó“ madár között.

Alattán, 1896. november 21-én.

Oláh János
hűtestvérük.

Tudomására hozom a rom. kath. híveknek, hogy „Egyházi Népektár“ című énekes és imakönyvem 80 kr. olcsó áron már csak rövid ideig kapható; mely csak azért lett leszállítva, hogy az iskolás gyermekek könnyebben megszerezhessék s a szegényebb sorsu hívek is megismerhessék.

Iparkodjanak tehát ezen kedvező alkalmat minél többben felhasználni s a könyvet meghozatni, mert ily olcsó árért, ily 45 oldal imádsággal sehol nem kapható.

Van 50 kros diszkötésű példány is világos kék és barna színben, aranyozással, kereszttel. Egy darab megrendelésénél 5 krt. postaköltségre kérek a könyv árához utalványozni. 10 drb. hozatalánál egyet ingyen adok.

Megrendelhető: Csizmadia J. Gyula kántortanító-nál Zamárdin (Somogy megye.)

H u m o r.

A szinfalak mögöl.

Szinigazgató: Most következik a lövés jelenete.
— Rendező: Teringette! elfelejtettem a pisztolyt meg-
tölteni. — Igazgató: Sebaj! tessék egy segédszínészt
areul ütni.

Kinek történt baja?

— Hova sietsz, Miska?
— Az állatorvoshoz. A szürke csikó föbe rugta
szolgalegényünket.
— S te állatorvoshoz mégy?
— Természetes! hiszen kificamodott a csikó lába

A férj panasza.

— Utazásom Európa nagyobb városaiban pom-
pásan sikerült. Csupán Drezdában ért valami szeren-
csétlenség.

— Oh!
— Ott tudniillik megnöcsültem.

A vigéc panasza.

A szegedi vasutállomáson két vigéc találkozik egy-
mással. Az egyik Temesmegyéből jött, a másik a Tisza
mentét járta végig.

— No, hol mentek jobban a gseftek, Tisza-Dobon,
vagy Tisza-Lökön? kérdi a temesi a másikat.

— Nű, felel ez. Hol mentek volna jobban? Dobon
kilöktek, Lökön kidobtak!

Megfelelt.

Egy vidéki ur felrándul Budapestre s meglátogatja
fiát, ki a fővárosban egyetemi tanulmányait végzi. Az
ifurat azonban éppen rajtakapja, amint az egymásután
üritgeti a boros palackokat.

— Hát ez a te tudományod? — kiált fel a meg-
epett atya.

— Hja édes apám, én most a tudományszomja-
mat oltom.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7-25—8-00 kis gömbölyű 7-25—8-00 frt.
törpe 8-25—8-75 frt., barna 6-50—6-75 frt., tarka 6-00—6-50 forint.
Borsó 8-50—10- frt., hámozott 14-00 frt.
Lencse 08-00—16-00 frt.
Köles 8-50—9-50 frt.
Mák 22-00—24-00 frt.
Kendermag 8-00—00-00 frt.
Köménymag 38 frt. Mind 100 kilónkín

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1-20—1-35 frt.
Idei csirke páronkint 65—1-20 frt.
Husos lud . . . 3-00—4-00 frt.
Hízott lud . . . 4-00—6-50 frt.
Sovány kacsa . . . 1-30—1-50 frt.
Hízott kacsa . . . 1-80—2-00 frt.
Kappan . . . 1-30—1-80 frt.
Pulyka sovány 2-50—3-50 frt.
Pulyka hizott . . . 3-50—4-40 frt.
Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 30-00—33-50 frt.
. . . kosárárú 40—42 drb 1 forintjával.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—180 frt.
Nehezebb kocsiló (hintós) 100—210 frt.
Igás kocsiló 100—240 frt.
Fuvarosló 40—090 frt.
Parasztló 30—060 frt.

Szurómarhavásár.

Élő borju 40—49 frt. 100 kiló súly szerint.
Leszurt sertés 48—54 frtig.
Élő juhok 15-00—18-00 frt.

Marhavásár.

Jármos ökör 250—335 frt páronkint.
Fejős tehén tarka 92—150 frt., fehérszörű 70—100 frt.,
bonyhádi tehén 110—160 frt darabonkint.
V á g ó m a r h a. Magyar ökör 28-00—31-00 frt. Szerbiai ökör
27—30-00 frt. Bivaly 17-00—20-00 frt. Tehén 20—25-00 frt. 100 kilo-
grammonkint.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 15—17 00 frt.
Jóminőségű (anya) birkáért 0—14 00 frt.
Középmínőségű (anya) birkáért 9—11 frt.
Jóminőségű kiviteli (ürű) birkáért 19-00—23-50 kr.
Középmínőségű (ürű) birkáért 14—16 kr. kilogrammonkint
eleven súly szerint.

Takarmányvásár.

Réti széna 2-10—2-80 frt.
Muhar 2-10—2-60 .
Zsupszalma 1-80—1-95 .
Alomszalma 1-45—1-60 .
Préselt széna 2-00—2-40 .
Zabos búkköny 2-00—2-20 .
Szalmaszecska 2-00—2-25 .

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	14 00	13 50	18 00	12 60	12 20	11 80	10 30	09 40	6 20
	Korpa finom 3 40 goromba 3 40								

Gabnapiac.

					frttól	frtig
B u s z a	bánsági	új	. . .	77—81	kg.	7-75—8-15
—	tiszavidéki	77—81	. . .	7-90—8-25
—	pestvidéki	77—81	. . .	7-85—8-20
—	fenérm.	77—81	. . .	7-85—8-20
—	bácskai	77—81	. . .	7-90—8-30
R o z s	elsőrendű	70—72	. . .	6-60—6-75
—	másodr.	6-20—6-35
Á r p a	takarmány	60—62	. . .	4-10—4-45
—	égetni való	62—64	. . .	5-10—5-90
Z a b	39—41	. . .	5-65—6-10
K u k o r i c a	—	. . .	4-25—4-30

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmel f-ladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarésztante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése melletti adatik.

A „Magyar Néplap“

elárusítás végett minden vidéki dohány-tőzsdének megküldetik, ha egy levelező-lapon eziránt kiadóhivatalunk megkerestetik.

(Tisztelettel kérjük t. elvbarátainkat is lapunk szétküldése körül közreműködni olyformán, hogy városukban ily tőzsdéket szerezni s a címet kiadóhivatalunkkal közölni sziveskedjenek.)

A Magyar Néplap

most már

25.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Magyar Néplap

MEZŐGAZDA,

Christliches Volksblatt

és

KRESTAN

szerkesztősége és kiadóhivatala

BUDAPEST,

Práter-utca 44. szám.

(Óriás-utca sarkán.)

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomtatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolicust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.